

Bomenbeleid bespaart geld

Wat wil je eigenlijk met bomen bereiken op de golfbaan? Door de functie te bepalen en de eigenschappen van een boomsoort te weten is de juiste boom te kiezen. Juist aanplanten en een bomenplan zorgen verder voor zo weinig mogelijk onnodige uitgaven.

TEKST: BERT CUENEN – FOTO'S: PETER VAN 'T HOF

Bomen hebben enorme kansen in open parklandschappen zoals golfbanen. Greenkeepers lopen echter tegen diverse problemen aan als het gaat om de aanleg van boombeplantingen. Zij als beheerders hebben vaak een moeilijke weg te bewandelen met eigenaar en vereniging. Iedereen heeft wel een mening. En als het dan ook nog geld kost dan zorgt deze verdeeldheid er vaak voor dat er niets of weinig van de mooie plannen terecht komt. Een functionele benadering met een langere termijnvisie kan hierbij helpen.

Functie bepalen

Bomen hebben massa en hoogte, daardoor delen ze de ruimte in. Ze zijn in ons vlakke land naast bebouwing de meest structuurbepalende elementen in het landschap. Afhankelijk van de locatie hebben bomen een verschillende hoofdfunctie. Hoe duidelijker de functie, des te minder discussie het oplevert. Functies van bomen op golfbanen zijn bijvoorbeeld het creëren van schaduw / koelte op parkeerplaatsen en horecaterassen of het remmen / breken van wind voor zitgelegenheden en banen.

Negatieve eigenschappen

Bij de keuze moet je eerst weten welke vorm en grootte de boomsoort moet hebben. Bladkleur en textuur kunnen dan al bepaald zijn. Daarna komt pas de vraag welke soort of variëteit het beste de functie kan vervullen. Kijk om ergernis te voorkomen eerst naar negatieve eigenschappen van bepaalde bomen op bepaalde plaatsen. Bij een parkeerplaats, weg of voetpad mogen de wortels de bestrating niet opdrukken. Op een terras wil je geen last hebben van vallende bloemblaadjes of zaden. Wanneer grof

blad van bijvoorbeeld de Plataan in de herfst hinderlijk is, kun je kiezen voor bomen met samengestelde bladeren zoals Gleditsia. Sommige bomen geven na stevige snoei wortelopslag. Dit kan in grasvelden of bij halfopen verhardingen zeer lastig zijn. Vervolgens kijk je naar de standplaatscondities. Bodemsoort, bodemstructuur, grondwater(regiem) kunnen zeer bepalend zijn bij de keuze. De boomkweker kan hierbij advies geven, hij is tenslotte specialist op dit gebied.

Keuze boommaat

Meteen een volwassen exemplaar aanplanten is een kostbare zeldzaamheid. Grote maten (boven 40 cm stamomvang) zijn redelijk goed verkrijgbaar. Echter deze bomen zijn niet alleen kostbaar in aanschaf, maar ook in transport en aanplant. Tevens heeft een oudere boom meer tijd nodig om zich aan te passen aan de nieuwe omgeving dan een jonger exemplaar. Maten onder 12-14 cm stamomvang worden vaak zonder kluit geleverd. Veel haarwortels zijn met de grond ervan af gebroken en die er nog aan zitten hebben grote kans op verdrogen. Het planten van bomen zonder kluit vergt meer aandacht. De grond moet mooi verkruimeld zijn en tijdens het planten moet de grond goed tussen de vertakking van de wortels door komen. Deze maat in pot is voor veel soorten ook niet ideaal in verband met de wortelstructuur die in de pot kan ontstaan. Bovendien hebben bomen van 12/14 minder reserves bij zich dan een maatje groter. Het optimale zijn de maten 14 tot 30 cm, uiteraard met kluit. Je hebt dan een laag inboetrisico en een redelijke prijs-grootte verhouding. Transport en aanplantkosten zijn ook laag. Met een minikraantje of front-loader zijn deze goed te hanteren.

Bomenplan

Uiteraard kosten bomen geld, er steekt vaak jaren werk in. Het mooiste is om bij de aanleg een gedegen bomenplan uit te voeren, omdat er dan vaak een voldoende investeringsbudget is. Achteraf wordt dit veel moeilijker, zeker wanneer de aanplant ten laste komt van een exploitatiebegroting welke onder druk staat. De kunst van de beheerder is om het belang



Bomen hebben verschillende functies. Zo markeert een groep bomen een bepaalde plek en breken ze wind voor een baan.

van een goed bomenplan ten aanzien van kwaliteit en uitstraling over te brengen aan de beslissers. Een positieve benadering van geslaagde voorbeelden spreekt de meeste sterk aan. Het beste is om de aanplant in één keer te realiseren. Dit is goedkoper en eenvoudiger. Wanneer dit om financiële redenen een utopie is, kun je jaarlijks beetje bij beetje

het plan uitvoeren. Vooral bij deze laatste werkwijze is een lange termijnvisie van belangrijk.

Weinig uitval

Wanneer je bomen gaat planten of net geplant hebt, wil je zo min mogelijk uitval hebben. Overleg met de leverancier wanneer de beste planttijd is voor de gekozen soorten en vraag naar bepaalde standplaatscondities. Laat u goed informeren. Toch zal uitval niet uit te sluiten zijn, het blijven levende wezens die we verplaatsen. In het vorige nummer van Groen&Golf staat hoe je een boom moet planten om uitval te minimaliseren en de kwaliteit te verhogen. Ook moet je zorgen dat de plant tijdens transport en opslag niet uitdroogt en beschadigd. Geef de boom pas water wanneer de grond droog is (controle met een gutschootje). Belangrijk is om de ontwikkeling te volgen. Knip tijdig probleemveroorzakende takken in de kroon weg zoals zuigers, plakoksels, knietakken, kruisende takken en schurende takken. Heb je twijfel neem dan contact op met uw leverancier. 🚩



Laanbeplantingen zijn uitermate geschikt voor het aangeven van een ingang.

Bert Cuenen is eigenaar van Boomkwekerij Cuenen in Arcen, telefoon (077) 473 90 50.